

Representantforslag nr. 61

(2008–2009)

fra stortingsrepresentantene May-Helen Molvær Grimstad, Dagrun Eriksen, Ola T. Lånke, Line Henriette Holten Hjemdal og Bjørg Tørresdal

Dokument nr. 8:61 (2008–2009)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene May-Helen Molvær Grimstad, Dagrun Eriksen, Ola T. Lånke, Line Henriette Holten Hjemdal og Bjørg Tørresdal om et styrket og mer likeverdig kulturskoletilbud over hele landet

Til Stortinget

BAKGRUNN

Den kommunale musikk- og kulturskolen, tidligere musikkskolen, har en vel 30-årig historie i Norge. Opprettelsen hadde utgangspunkt i den lokale musikkinteressen og et stort kommunalt engasjement. Musikkskolens formål var å gi et undervisningstilbud i musikk til alle barn og unge, uavhengig av bosted og økonomi, som et frivillig tilbud utenom den obligatoriske skolen. I dag er skolene på god vei til å bli kommunale resurssentra med viktige oppgaver både inn mot grunnskolen og kulturlivet for øvrig. Samtidig ser en at ulikhetene i kulturskoletilbudet øker. Dramatiske budsjettkutt rammer mange kulturskoler svært hardt. Denne utviklingen kan ikke fortsette.

Skoleslaget er svært sårbart all den tid § 13-6 Musikk- og kulturskoletilbud i opplæringsloven ikke sier noe verken om omfang eller kvaliteten på tilbudet. For å styrke kulturskolene bør det derfor utarbeides nasjonale forskrifter som sikrer den faglige og sosiale profilen på tilbudet. Videre er det nødvendig å vurdere konsekvensene av at det øremerkede tilskuddet er fjernet.

Resultatene fra en spørreundersøkelse Norsk kulturskoleråd har gjennomført blant norske kulturskoleledere i etterkant av den kommunale budsjettbehandlingen for 2009, er alarmerende.

Hver fjerde kulturskoleleder karakteriserer budsjettsituasjonen i egen skole som dårlig eller svært dårlig. Undersøkelsen viser at antallet kommuner med over 3 000 kroner som høyeste skolepengesats for en elevplass pr. år, forventes å bli mer enn doblet fra 2008 til 2010.

De dårlige tidene hos enkelte kulturskoler medfører at moderasjonsordninger for familier med flere barn eller økonomisk vanskeligstilte familier, forsvinner. 14 prosent av kulturskolene har fjernet ordningen med søskenmoderasjon. 10 prosent har avvirket sin friplassordning.

Nesten 30 prosent av kulturskolelederne som har svart i Norsk kulturskoleråds undersøkelse opplever kulturskolens budsjettsituasjon som dårligere enn for noen år tilbake, mens drøyt 20 prosent sier det samme om situasjonsendringen fra 2008 til 2009. Dette viser at mange opplever en vesentlig forverring av kulturskolens budsjett i de senere år.

Da det øremerkede tilskuddet ble lagt inn i rammefinansieringen, uttalte kirke-, utdannings- og forskningskomiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre følgende i Innst. S. nr. 131 (2003–2004):

"I tråd med flertallsmerknaden fra Budsjett-innst. S. nr. 5 (2003–2004) vil disse medlemmer (likevel) be departementet følge utviklingen nøye slik at foreldrebetalingen fortsatt har et nivå som sikrer at grupper av barn og unge ikke blir ekskludert fra å gjøre bruk av tilbudet, og at Stortingets målsetting om at minst 30 pst. av elevene i grunnskolen kan få et tilbud blir muliggjort, og ber Regjeringen melde tilbake til Stortinget på en egnet måte."

I Budsjett-innst. S. nr. 5 (2003–2004) heter det:

"Eit anna fleirtal, medlemene frå Arbeidarpartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti, meiner at kulturskolane gir eit verdfullt tilbod i kommunane. Tilbodet har

mykje å seie utdannings- og kulturpolitisk, og dessutan har det ein viktig førebyggjande funksjon i barne- og ungdomsmiljøet.

Dette fleirtalet legg til grunn at tilbodet frå kulturskulane skal stå ved lag, og ber om at Regjeringa medverkar til at kommunane held oppe og styrkjer dette tilbodet. Dette fleirtalet legg dessutan vekt på at foreldrebetalinga ikkje må bli så høg at den ekskluderer barn og unge frå å gjere seg bruk av tilbodet frå kulturskulane.

I lys av utviklingen en har sett de senere år, og på bakgrunn av tverrpolitisk enighet om å ivareta skoleslagets egenart både faglig og sosialt, bør derfor ordningen med øremerkede tilskudd gjeninnføres.

Høy egenandel stenger mange barn ute fra muligheten til å delta i kulturelle aktiviteter. Dette bidrar til å skape større sosiale forskjeller. Målet må være et likeverdig tilbud over hele landet. Alle skal ha rett til en plass på kulturskole uavhengig av foreldrenes økonomi. Ventelistene må fjernes. Utviklingen en nå ser kan ikke fortsette, og skjevheten i tilbudet må rettes opp.

Det er viktig at skoleslaget videreutvikles som et lokalt ressurscenter. Musikk- og kulturskolen ble i 1997 lovfestet som et kommunalt ansvar, med frihet til lokalt å bestemme omfang og innhold. Selv om mange skoler har utviklet seg godt, ser en at mange kommuner sliter med å gi skolene gode og helt nødvendige rammevilkår. Det dreier seg om alt fra skolens faglige innhold, til styringsstruktur og praktisering av regelverk. Det er et åpenbart behov for å sikre den faglige kvaliteten på tilbudet for elevene, gjennom klarere instruks på enkelte områder.

Det er et problem at skolene ikke kan ta inn alle som ønsker det. Det er problematisk at et offentlig, åpent tilbud dermed virker diskriminerende slik ventelistene gjør i dag. For at loven skal ha noen funksjon mot brukerne, må det utarbeides forskrift som slår fast minimumskrav for hvor lenge søkere kan stå på venteliste. Videre må forskrift tydeliggjøre kultur-

skolens formål, innhold og utforming. Det sentrale må være å sikre at kulturskolen gir et undervisnings-tilbud i kunst- og kulturfag til alle barn og unge, uavhengig av bosted og økonomi. Tilbudet skal være frivillig, som et supplement til den obligatoriske grunnskolen.

Skolepengenivået må holdes så lavt at ingen søkere faller utenfor av økonomiske årsaker. Kulturskolen bør også ha søskenmoderasjon og friplassordning for barn fra vanskeligstilte familier.

De kommunale kulturskolene er svært viktige for å styrke kulturkompetansen hos barn og unge, for deres opplevelse av kunst og kultur, samt for rekruttering av kulturutøvere både til amatørfeltet og til det profesjonelle nivå. Barn og unge skal ha mulighet til å gå på kulturskole uavhengig av foreldrenes økonomi.

Målet om et styrket og mer likeverdig kulturskoletilbud over hele landet må nå realiseres ved at det utarbeides forskrifter for kulturskolevirksomheten i tilknytning til opplæringsloven § 13-6, samt ved at det øremerkede tilskuddet gjeninnføres.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber Regjeringen utarbeide forskrifter for kulturskolevirksomheten som sikrer den faglige og sosiale profilen på tilbudet.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre ordningen med øremerkede tilskudd til kulturskolene.

18. mars 2009